

แนวทางการเฝ้าระวังโรคหัด หัดเยอรมันในหญิงตั้งครรภ์

ฉบับวันที่ 9 กันยายน 2567

กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ
กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

แนวทางการเฝ้าระวังโรคหัด หัดเยอรมันในหญิงตั้งครรภ์

กลุ่มพัฒนาระบบเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาโรคติดต่อ
กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

1. โรคหัด และหัดเยอรมันในหญิงตั้งครรภ์

1.1 โรคหัดในหญิงตั้งครรภ์¹

โรคหัด เกิดจากเชื้อไวรัส measles ซึ่งอยู่ในตระกูล paramyxovirus เป็น enveloped RNA Virus ติดต่อทางการหายใจโดยละอองฝอย (aerosols) หรือการสัมผัสกับสารคัดหลั่งโดยตรง (direct contact) เชื้อไวรัสเมื่อเข้าสู่ร่างกายจะอาศัยอยู่ในเม็ดเลือดขาว monocyte แล้วเข้าสู่อวัยวะต่างๆ ได้แก่ ระบบทางเดินอาหาร ตับ ไต ผิวหนัง กระจุกตา และสมอง มีระยะฟักตัวประมาณ 8-12 วัน และระยะเวลาตั้งแต่ผู้ป่วยรายแรก กับรายต่อไปที่ได้รับ การแพร่เชื้อจากรายแรกคือ 14 วัน (ช่วง 7-21 วัน) โดยอาการ มีไข้เฉียบพลัน ร่วมกับอาการ "3C" ได้แก่ ไอ (cough) น้ำมูกไหล เป็นหวัด (coryza) และ ตาแดง (conjunctivitis) มักมีอาการนำประมาณ 3 วัน หลังจากนั้นจะมีผื่นแดง ลักษณะ maculopapular rash เริ่มขึ้นที่บริเวณใบหน้าเหนือโหนกแก้มแล้วกระจายไปลำตัวและแขนขา ผื่นมักจะอยู่รวมกัน หลังจากนั้นผื่นจะเปลี่ยนเป็นสีเข้มขึ้น และค่อยๆ ลอก ทั้งนี้ผื่นจะอยู่นานประมาณ 5-7 วัน ในผู้ป่วยบางรายอาจตรวจพบ Koplik's spots ซึ่งเป็น ลักษณะเฉพาะของโรคหัด พบในช่วงของระยะอาการนำได้ ลักษณะเป็นจุดสีขาวเทาเม็ดเล็กๆ หลายๆ เม็ด บริเวณเยื่อぶแก้ม บริเวณพินกรมล่าง ส่วนใหญ่เมื่อผื่นขึ้นตามตัวชัดเจน Koplik's spot มักจะจางหายไปแล้ว

ภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นในหญิงตั้งครรภ์เช่น ภาวะปอดอักเสบ ตับอักเสบ อาจทำให้เกิดแท้งบุตร หรือคลอดก่อนกำหนดได้ แต่ไม่พบว่าการที่มารดาเป็นโรคหัดระหว่างตั้งครรภ์จะเพิ่มโอกาสการเกิดความพิการแต่กำเนิด (congenital anomalies) ในทารก แต่ทารกในครรภ์สามารถติดเชื้อจากแม่สู่ลูกได้ ทำให้เกิดภาวะหัดแต่กำเนิด (congenital measles) หากมารดาเป็นหัดภายใน 10 วันก่อนคลอด โดยอาการในทารกจะมีผื่นขึ้นภายใน 10 วันหลังคลอด นอกจากนี้ทารกที่เป็นหัด มีโอกาสที่จะเกิดสมองอักเสบ หรือ ภาวะสมองอักเสบแบบกึ่งเฉียบพลัน (subacute sclerosing panencephalitis) ที่รุนแรงมากกว่า และอาจมีช่วงระยะเวลาแฝงที่สั้นกว่า การให้ภูมิคุ้มกันทางหลอดเลือดดำ (intravenous immunoglobulin) แก่ทารกแรกเกิดที่มารดาเป็นโรคหัดภายใน 10 วันก่อนคลอด จะป้องกันโรคได้ และช่วยลดความรุนแรงหากเกิดโรคได้

1.2 โรคหัดเยอรมันในหญิงตั้งครรภ์

โรคหัดเยอรมัน เกิดจากเชื้อไวรัสรูเบลล่า (Rubella) ซึ่งพบได้ในคนเท่านั้น และพบว่ามีภาวะระบาดตามฤดูกาล สามารถเกิดขึ้นได้ทุกๆ 5-9 ปีและแพร่กระจายไปทั่วโลก² โดยเชื้ออยู่ในน้ำมูก น้ำลาย ติดต่อกันได้โดยการไอ หรือจาม เมื่อติดเชื้อแล้วจะยังไม่เกิดอาการทันที อย่างไรก็ตามพบว่าผู้ติดเชื้อส่วนมากมักไม่มีอาการใดๆ หรือมีอาการเพียงเล็กน้อย และหายได้เอง³ ระยะฟักตัวประมาณ 14-21 วันหลังสัมผัสโรค⁴ ระยะแพร่เชื้อ 1-5 วันหลังจากผื่นขึ้น ในเด็กโรคนี้ มักไม่รุนแรง โดยมีอาการต่างๆ เช่น ผื่น มีไข้ต่ำๆ (<39°C) คลื่นไส้ และเยื่อぶตาอักเสบเล็กน้อย ผื่นที่เกิดขึ้นใน 50-80% มักเริ่มที่ใบหน้าและลำคอก่อนที่จะลามลงไปตามร่างกาย และคงอยู่ 1-3 วัน ต่อม่าน้ำเหลืองโตหลังหูและคอ เป็นลักษณะทางคลินิกที่มีลักษณะเฉพาะมากที่สุด ผู้ใหญ่ที่ติดเชื้อ อาจมีอาการข้ออักเสบและปวดข้อ ซึ่งปกติจะคงอยู่ประมาณ 3-10 วัน โดยมักมีรายงานในผู้หญิง⁵

หากการติดเชื้อหัดเยอรมันเกิดขึ้นระหว่างการตั้งครรภ์ โดยเฉพาะในช่วงไตรมาสแรก (ช่วงอายุครรภ์ 3 ถึง 4 เดือนแรก) จะทำให้เกิดอันตรายต่อทารกในครรภ์ โดยพบว่ามีโอกาส 90% ที่จะแพร่เชื้อไวรัสไปยังทารกในครรภ์ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการแท้งบุตร อาจทำให้ทารกในครรภ์เสียชีวิต เกิดภาวะตายคลอด หรือทารกมีความผิดปกติแต่กำเนิด หรือโรคหัดเยอรมันแต่กำเนิด (Congenital Rubella Syndrome: CRS)⁶ ความพิการแต่กำเนิดที่พบ เช่น หูหนวก ตาต่อกระจก

โรคหัวใจพิการแต่กำเนิด พัฒนาการล่าช้า ความเสี่ยงต่อการเกิดความพิการแต่กำเนิดจะน้อยลงหากการติดเชื้อ หัดเยอรมันในหญิงตั้งครรภ์เกิดขึ้นในอายุครรภ์มากกว่า 18 สัปดาห์ (ตารางที่ 1)⁷ ข้อมูลจากองค์การอนามัยโลกพบว่าทารกที่มีภาวะ CRS สามารถแพร่เชื้อไวรัสได้ ผ่านทางสารคัดหลั่ง เช่น น้ำลาย ปัสสาวะเป็นต้น ได้ถึงประมาณ 1 ปีหลังคลอด

2. การเฝ้าระวังโรคหัด

แนวทางการเฝ้าระวังโรคหัด ได้มีการปรับปรุงและเผยแพร่ล่าสุดวันที่ 9 กันยายน 2567 ตามลิงค์ <https://ddc.moph.go.th/doe/>

3. การเฝ้าระวังและรายงานผู้ป่วยโรคหัดเยอรมัน (Rubella)

- หัดเยอรมันเป็นโรคที่อยู่ในนโยบายการกำจัดโรคตามแผนขององค์การอนามัยโลกและประเทศไทย เช่นเดียวกับโรคหัด นิยามในการเฝ้าระวังจึงมีความไว โดยใช้นิยามในการเฝ้าระวังอ้างอิงตามองค์การอนามัยโลกเช่นเดียวกับการเฝ้าระวังโรคหัด คือ ผู้ป่วยที่มีไข้ ร่วมกับผื่นชนิด maculopapular rash ควรได้รับการสอบสวนและเก็บตัวอย่างยืนยัน
- หัดเยอรมัน (Rubella) ICD-10: B05, B05.0-B05.4, B05.8-B05.9
- เกณฑ์ทางคลินิก (Clinical Criteria)

ผู้ที่มีอาการเข้าได้กับโรคหัดเยอรมัน ได้แก่ ผู้ป่วยที่มีอาการไข้ ร่วมกับผื่นแดงชนิด maculopapular rash ขึ้น และมีอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ ปวดข้อ ข้ออักเสบหรือต่อมน้ำเหลืองโต⁸

4. การเฝ้าระวังและรายงานผู้ป่วยโรคหัดเยอรมันแต่กำเนิด (Congenital rubella syndrome: CRS)

- หัดเยอรมันแต่กำเนิดเป็นโรคที่อยู่ในนโยบายการกำจัดโรคตามแผนขององค์การอนามัยโลกและประเทศไทย เช่นเดียวกับโรคหัด และหัดเยอรมัน นิยามในการเฝ้าระวังจึงมีความไว โดยใช้นิยามในการเฝ้าระวังอ้างอิงตามองค์การอนามัยโลกเช่นเดียวกับการเฝ้าระวังโรคหัด และหัดเยอรมัน คือ ผู้ป่วยที่มีไข้ ร่วมกับผื่นชนิด maculopapular rash ควรได้รับการสอบสวนและเก็บตัวอย่างยืนยัน
- หัดเยอรมันแต่กำเนิด (Congenital rubella syndrome: CRS) ICD-10: P35
- เกณฑ์ทางคลินิก (Clinical Criteria)

เด็กทารกในช่วงอายุต่ำกว่า 1 ปี ที่ตรวจพบอาการผิดปกติ อย่างน้อย 2 อาการ ในข้อ ก. หรืออย่างน้อย 1 อาการ ในข้อ ก. และข้อ ข. และไม่ได้มีการตรวจทางห้องปฏิบัติการยืนยันว่าเป็นจากสาเหตุอื่น โดยอาการในข้อ ก. และ ข. มีดังนี้
ก. ต้อกระจก ต้อหินแต่กำเนิด โรคหัวใจแต่กำเนิด การสูญเสียการได้ยิน หรือ Pigmentary retinopathy
ข. มีจ้ำเลือด ม้ามโต ศีรษะเล็กผิดปกติ พัฒนาการล่าช้า สมอและเยื่อหุ้มสมองอักเสบ ความผิดปกติของกระดูก (Radiolucent bone disease) ตัวเหลืองที่เกิดภายใน 24 ชั่วโมงหลังคลอด⁸

หมายเหตุ ทั้งนี้แนวทางการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคหัดเยอรมัน (Rubella) สามารถใช้ร่วมกับแนวทางการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคหัด (Measles) เนื่องจากอยู่ในกลุ่มเฝ้าระวังผู้ป่วยที่มีไข้ ร่วมกับผื่นชนิด maculopapular rash และการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการจำเพาะ (Specific diagnosis) สามารถเก็บตัวอย่างเลือดเพื่อตรวจหาภูมิคุ้มกันชนิด IgM ทั้งต่อเชื้อหัดและหัดเยอรมัน

ตารางที่ 1 ผลการติดตามความผิดปกติของทารกที่ติดเชื้อหัดเยอรมันแต่กำเนิดในระยะต่างๆ ของการตั้งครรภ์อย่างต่อเนื่อง

ระยะของการตั้งครรภ์ (สัปดาห์)	ทารกที่ติดเชื้อหัดเยอรมัน				ความเสี่ยงโดยรวมของอาการผิดปกติ (ร้อยละ)
	จำนวนทารกที่ติดตาม	หัวใจและความผิดปกติอื่นๆ	หูหนวก	ร้อยละความผิดปกติ	
< 11	9	5	4	100	90
11 – 12	4	0	2	50	33
13 – 14	12	0	2	17	11
15 – 16	14	0	7	50	24
17 – 18	10	0	0	-	-
> 18	53	0	0	-	-
รวม	102	5	13	20	-

*ประมาณการจากอัตราการติดเชื้อหัดเยอรมันแต่กำเนิดหลังแสดงอาการในระยะต่างๆ ของการตั้งครรภ์ ความเสี่ยงโดยรวมคือร้อยละของทารกที่มีผลบวกกับความผิดปกติคูณด้วยร้อยละของทารกที่ติดเชื้อในระยะการตั้งครรภ์ที่กำหนด

แหล่งข้อมูล : Miller E, Cradock-Watson JE, Pollock TM. Consequences of confirmed maternal rubella at successive stages of pregnancy. Lancet. 1982;2:781-4.

5. คำแนะนำเพื่อป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ

5.1 สำหรับประชาชนทั่วไป

- ฉีดวัคซีนป้องกันโรคคางทูม หัด หัดเยอรมัน (MMR) สำหรับเด็กเล็กควรได้รับวัคซีน 2 เข็มที่อายุ 9 เดือน และ 1 ปีครึ่ง หากเด็กยังไม่เคยได้รับวัคซีนเลยควรเข้ารับวัคซีนที่สถานพยาบาลใกล้บ้าน
- ผู้ใหญ่ทุกคนที่ไม่เคยได้รับวัคซีน MMR หรือ MR หรือไม่มีภูมิคุ้มกันต่อหัดเยอรมัน ควรให้วัคซีน MMR หรือ MR 1 เข็ม เพื่อกระตุ้นภูมิคุ้มกัน
- รักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล ควรสวมใส่หน้ากากอนามัยขณะป่วยหรือไปในที่ชุมชน และหลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้ชิดกับผู้อื่น
- ใช้ผ้าปิดปากปิดจมูกขณะไอหรือจาม
- หลีกเลี่ยงการสัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยที่มีไข่ออกผื่น
- ควรสังเกตตัวเองหากมีอาการไข่ออกผื่น ควรรีบไปพบแพทย์ทันที
- หากได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคหัด หัดเยอรมัน ให้หยุดงาน หยุดเรียน หลีกเลี่ยงไปในพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่น หลังจากผื่นขึ้นอย่างน้อย 4 วัน เพื่อลดการแพร่กระจายเชื้อโรค
- หญิงวัยเจริญพันธุ์ที่ยังไม่เคยได้รับวัคซีน ควรฉีดวัคซีน MR หรือ MMR อย่างน้อย 1 เข็มและให้ภูมิคุ้มกันอย่างน้อย 28 วันหลังได้รับวัคซีน เพื่อป้องกันการติดเชื้อหัดเยอรมันในอนาคต และป้องกันการเกิดหัดเยอรมันแต่กำเนิด

5.2 สำหรับหญิงตั้งครรภ์

5.2.1 สำหรับหญิงที่กำลังตั้งครรภ์ ไม่ควรฉีดวัคซีน MMR หรือ MR เนื่องจากวัคซีนดังกล่าวเป็นวัคซีนไวรัสที่มีชีวิตชนิดอ่อนฤทธิ์ (อ่อนแอ)⁹ จึงไม่ควรฉีดวัคซีนให้แก่หญิงตั้งครรภ์ และหากหญิงวัยเจริญพันธุ์ได้รับวัคซีนแนะนำให้มีการคุมกำเนิดไปอย่างน้อย 3 เดือนหลังจากฉีดวัคซีน¹⁰

5.2.2 หญิงตั้งครรภ์ที่มีประวัติสัมผัสผู้ป่วยหัดเยอรมันหรือมีอาการคล้ายหัดเยอรมัน หรือได้รับการวินิจฉัยหัดเยอรมัน ไม่ว่าจะเคยได้รับวัคซีนหัดเยอรมันมาก่อนหรือไม่ ควรปรึกษาแพทย์และควรสังเกตอาการใช้ร่วมกับผื่นขณะตั้งครรภ์ รวมทั้งควรได้รับการติดตามอย่างใกล้ชิด

- ทั้งนี้ทารกที่คลอดจากมารดาที่เคยมีประวัติการป่วยด้วยหัดเยอรมันขณะตั้งครรภ์ หรือทารกที่คลอดและมีอาการเข้าได้กับนิยามผู้ป่วยสงสัยหัดเยอรมัน ควรมีการตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อยืนยันการติดเชื้อหัดเยอรมัน (Rubella IgM) ควรเก็บตัวอย่างจากทารก ดังนี้

- 1) ตัวอย่างเลือด 0.5-1 มล. เพื่อตรวจหาภูมิคุ้มกันต่อเชื้อหัดเยอรมัน (IgM) ด้วยวิธี ELISA หรือ
- 2) ตัวอย่าง Throat/nasal swab เพื่อตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อหัดเยอรมัน (PCR)

5.2.3 ภายหลังการคลอดทารกให้ดำเนินการตามแนวทางการเฝ้าระวังโรคหัดเยอรมันแต่กำเนิด (CRS)

เอกสารอ้างอิง

1. สมศักดิ์ โล่ห์เลขา และคณะ. แนวทางเวชปฏิบัติโรคหัด หัดเยอรมัน และหัดเยอรมันแต่กำเนิด ฉบับปรับปรุง เรื่องการเฝ้าระวังโรคปี พ.ศ. 2565. หน้า 19
2. องค์การอนามัยโลก. Rubella (German Measles). [สืบค้นเมื่อ 11 มีนาคม 2567]. แหล่งข้อมูล <https://www.who.int/teams/health-product-policy-and-standards/standards-and-specifications/vaccine-standardization/rubella>
3. สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย. โรคที่มากับฤดูหนาว ตอนที่ 3: โรคหัด และโรคหัดเยอรมัน. [สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2567]. แหล่งข้อมูล <https://www.pidst.or.th/A287.html>
4. กนกกร สุทรขจิต. การติดเชื้อหัดเยอรมัน (Rubella) ในหญิงตั้งครรภ์, วงการแพทย์ ประจำเดือนสิงหาคม 2559. หน้า 1-4. [สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2567]. แหล่งข้อมูล https://www.ubu.ac.th/web/files_up/32f2016110317380328.pdf
5. องค์การอนามัยโลก. Rubella. [สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2567]. แหล่งข้อมูล <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/rubella>
6. องค์การอนามัยโลก. Measles Outbreak Guide (31 สิงหาคม 2565). [สืบค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2567]. แหล่งข้อมูล <https://www.who.int/publications/i/item/9789240052079>
7. องค์การอนามัยโลก. Guidelines for the Surveillance of Congenital Rubella Syndrome in the Western Pacific Region. [สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2567]. แหล่งข้อมูล <https://www.who.int/publications/i/item/9789290619734>
8. กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค. นิยามโรคและแนวทางการรายงานโรคติดต่ออันตรายและโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวังในประเทศไทย. หจก.แคนนา กราฟฟิค. 2563. หน้า 102, 104
9. ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อสหรัฐอเมริกา. Rubella (German Measles, Three-Day Measles), Pregnancy and Rubella. [สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2567]. แหล่งข้อมูล <https://www.cdc.gov/rubella/pregnancy.html>
10. กระทรวงสาธารณสุข. เอกสารกำกับยา วัคซีนชนิดฉีด เอ็ม-เอ็ม-อาร์-II. [สืบค้นเมื่อ 3 มีนาคม 2567]. แหล่งข้อมูล <http://dcd.ddc.moph.go.th/uploads/file/polio/MMR2.pdf>

ภาคผนวก

แบบสอบถามโรคหัดเยอรมันแต่กำเนิด (Congenital rubella syndrome)

1. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ-สกุล (ด.ช./ด.ญ.)..... เลขที่บัตรประชาชน □-□□□□-□□□□□-□□-□□
 อายุ.....ปี เดือน วันเกิด...../...../..... เพศ ชาย หญิง HN..... AN
 สัญชาติ.....ศาสนา.....หมายเลขโทรศัพท์ผู้ปกครอง.....
 อาชีพ เด็กแรกเกิด ในความปกครอง นักเรียน อื่นๆ ระบุ.....
 ที่อยู่ขณะป่วย บ้านเลขที่ หมู่ที่ ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน ซอย
 ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ภูมิลำเนา เป็นที่อยู่เดียวกับที่อยู่ขณะป่วยหรือไม่ ใช่ ไม่ใช่ โปรดระบุ
 บ้านเลขที่ หมู่ที่ ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน ซอย
 ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 ชื่อ-สกุลมารดา (นาง/น.ส.)..... เลขที่บัตรประชาชน □-□□□□-□□□□□-□□-□□
 อายุ.....ปี อาชีพ..... จำนวนการตั้งครรภ์ก่อนหน้านี้.....
 ฝากครรภ์หรือไม่ ไม่ฝาก ฝาก ระบุสถานที่ฝากครรภ์.....สถานที่คลอดครั้งนี้.....
 อายุครรภ์ของมารดาตอนคลอด.....สัปดาห์ น้ำหนักแรกคลอด.....กรัม APGAR score.....

2. อาการและอาการแสดง

มีอาการป่วยหรือไม่ ไม่มี มี
 วันเริ่มป่วย.....เวลา.....น.
 การตรวจร่างกายแรกรับ อุณหภูมิกาย..... องศาเซลเซียส ซีพจร.....ครั้ง/นาที
 หายใจ.....ครั้ง/นาที ความดันโลหิต.....มม.ปรอท

หัวใจพิการแต่กำเนิด ถ้ามี โปรดระบุชนิด.....	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	มีจ้ำเลือด (purpura)	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
ตาเป็นต้อกระจก	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ศีรษะเล็ก (Microcephaly)	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
ต้อหินแต่กำเนิด	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	สมองหรือเยื่อหุ้มสมองอักเสบ (Meningoencephalitis)	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
Pigmentary retinopathy	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ตัวเหลือง ตาเหลือง ภายใน 24 ชั่วโมง	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
สูญเสียการได้ยิน	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	มีม้ามโต	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
Radiolucent bone disease	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	พัฒนาการล่าช้า	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
อาการผิดปกติอื่น	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ	ระบุ.....	

3. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ

- 3.1 การตรวจทางซีโรโลยี (Rubella IgM)..... ไม่ตรวจ ตรวจ
 ส่งตรวจ..... วันที่เก็บตัวอย่าง..... วันที่ส่งตรวจ.....
 ผล..... ห้องตรวจปฏิบัติการที่ส่งตรวจ.....
- 3.2 การตรวจทางซีโรโลยี (Rubella IgG)..... ไม่ตรวจ ตรวจ
 ส่งตรวจ..... วันที่เก็บตัวอย่าง..... วันที่ส่งตรวจ.....
 ผล..... ห้องตรวจปฏิบัติการที่ส่งตรวจ.....
- 3.3 วิธีเพาะแยกเชื้อ ไม่ตรวจ ตรวจ
 ส่งตรวจ..... วันที่เก็บตัวอย่าง..... วันที่ส่งตรวจ.....
 ผล..... ห้องตรวจปฏิบัติการที่ส่งตรวจ.....
- 3.4 วิธี PCR ไม่ตรวจ ตรวจ
 ส่งตรวจ..... วันที่เก็บตัวอย่าง..... วันที่ส่งตรวจ.....
 ผล..... ห้องตรวจปฏิบัติการที่ส่งตรวจ.....

4. การรักษา

ไปรับการตรวจรักษาครั้งแรกที่..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....
การรักษาครั้งนี้: วันที่พบผู้ป่วย..... เวลา..... น.
ประเภทผู้ป่วย ผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน ผู้ป่วยค้นหาได้เพิ่มเติมในชุมชน
ผลการรักษา กำลังรักษา หาย เสียชีวิต ระบุ..... ส่งต่อ ระบุ.....
สถานที่รักษา..... วันที่จำหน่าย.....

5. ปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค

5.1 มารดาเคยได้รับวัคซีนป้องกันหัดเยอรมันก่อนตั้งครรภ์หรือไม่ ถ้าเคย ระบุอายุที่เคยได้รับวัคซีน.....	☐ เคย ☐ ไม่เคย ☐ ไม่แน่ใจ
5.2 มารดาได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นหัดเยอรมันขณะตั้งครรภ์หรือไม่ ถ้ามีระบุอายุครรภ์ตอนได้รับการวินิจฉัย.....	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
5.3 มารดามีประวัติไข่ออกผื่นระหว่างตั้งครรภ์หรือไม่ ถ้ามีระบุอายุครรภ์ตอนได้รับการวินิจฉัย.....	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
5.4 มารดามีประวัติไข่ออกผื่นร่วมกับมีต่อมน้ำเหลืองโต และปวดข้อระหว่าง ตั้งครรภ์หรือไม่ ถ้ามีระบุอายุครรภ์..... สัปดาห์	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
5.5 มารดาเคยมีประวัติใกล้ชิดกับผู้ป่วยหัดเยอรมันขณะตั้งครรภ์หรือไม่	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ
5.6 มารดาเคยมีประวัติใกล้ชิดกับผู้ป่วยไข่ออกผื่นขณะตั้งครรภ์หรือไม่	☐ มี ☐ ไม่มี ☐ ไม่ทราบ

6. การค้นหาผู้สัมผัสโรค

มีหญิงตั้งครรภ์ที่สัมผัสกับผู้ป่วยหรือไม่

ไม่มี

มี ระบุชื่อ.....บ้านเลขที่.....อายุ.....เพศ.....

ไม่มีอาการป่วย

มีอาการป่วย ระบุอาการ.....

ผู้ให้ข้อมูล..... หมายเลขโทรศัพท์.....

ชื่อผู้สอบสวน..... ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน..... อำเภอ..... จังหวัด.....

วันที่สอบสวน..... หมายเลขโทรศัพท์.....

ตัวอย่างแบบสอบสวนโรคเฉพาะรายผู้ป่วยโรคหัดเยอรมันตามโครงการกำจัดโรคหัด

3/2/24, 6:26 PM

แบบสอบสวนโรคเฉพาะรายผู้ป่วยโรคหัดตามโครงการกำจัดโรคหัด

รหัสผู้ป่วย: 2024-0246

สอบเฉพาะราย

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ: ██████████ อายุ: 0 ปี 6 เดือน เพศ: หญิง
เชื้อชาติ: ไทย อาชีพ: ไม่ปกครอง

ที่อยู่ขณะเริ่มป่วย

จังหวัด: ██████████ อำเภอ: ██████████ ตำบล: ██████████
หมู่บ้าน: ██████████
สถานศึกษา/ที่ทำงาน: ชั้น/ปี/แผนกงาน: ห้อง/คณะ:

ประวัติการเจ็บป่วย

โรงพยาบาล: ██████████ จังหวัดของโรงพยาบาล: ██████████ รหัส 5 หลัก: ██████████
รหัส 9 หลัก: ██████████ วันเริ่มมีไข้: 24-02-2024 วันที่เริ่มมีผื่น: 27-02-2024
วันที่ทำการสอบสวน: 27-02-2024 วันที่รับการวินิจฉัยหัด: 27-02-2024 วันที่รับรายงาน: 27-02-2024
ชนิดของผู้ป่วย: แพทย์วินิจฉัยเบื้องต้น: ผลการรักษา:
อาการ: ไข้, ผื่น, ไอ, มีน้ำมูก,

ปัจจัยเสี่ยงและปัจจัยป้องกัน

ประวัติการได้รับวัคซีนป้องกันโรคหัด: ไม่เคย
หากเคยได้รับ เข็มที่ 1 เมื่อวันที่: เข็มที่ 2 เมื่อวันที่:
ประวัติการได้รับวัคซีนป้องกันโรคหัดเยอรมัน: ไม่เคย
หากเคยได้รับ เข็มที่ 1 เมื่อวันที่: เข็มที่ 2 เมื่อวันที่:
มีประวัติเดินทางออกนอกประเทศในช่วง 2 สัปดาห์ก่อนวันเริ่มป่วย:
มีประวัติการเดินทางภายในประเทศ 2 สัปดาห์ก่อนมีอาการ:
มีประวัติสัมผัสผู้ป่วยโรคหัด/ไข่ออกผื่น ในช่วง 2 สัปดาห์ก่อนวันเริ่มป่วย:
ระบุชื่อ: เกี่ยวข้องเป็น:

ผู้สัมผัส

รวมบ้าน จำนวน: 3 มีอาการป่วยสงสัยโรคหัด: 0
รวมสถานศึกษา/ที่ทำงาน จำนวน: มีอาการป่วยสงสัยโรคหัด:

เก็บตัวอย่างเลือด ครั้งที่ 1

ส่งห้อง Lab: ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์จังหวัดสงขลา
วันที่เก็บ: 27-02-2024 วันที่ส่ง: 28-02-2024 วันที่รับตัวอย่าง: 28-02-2024
ผล Measles IgM: negative วันที่รายงานผล Measles IgM: 29-02-2024
ผล Rubella IgM: positive วันที่รายงานผล Rubella IgM: 29-02-2024

เก็บตัวอย่างเลือด ครั้งที่ 2

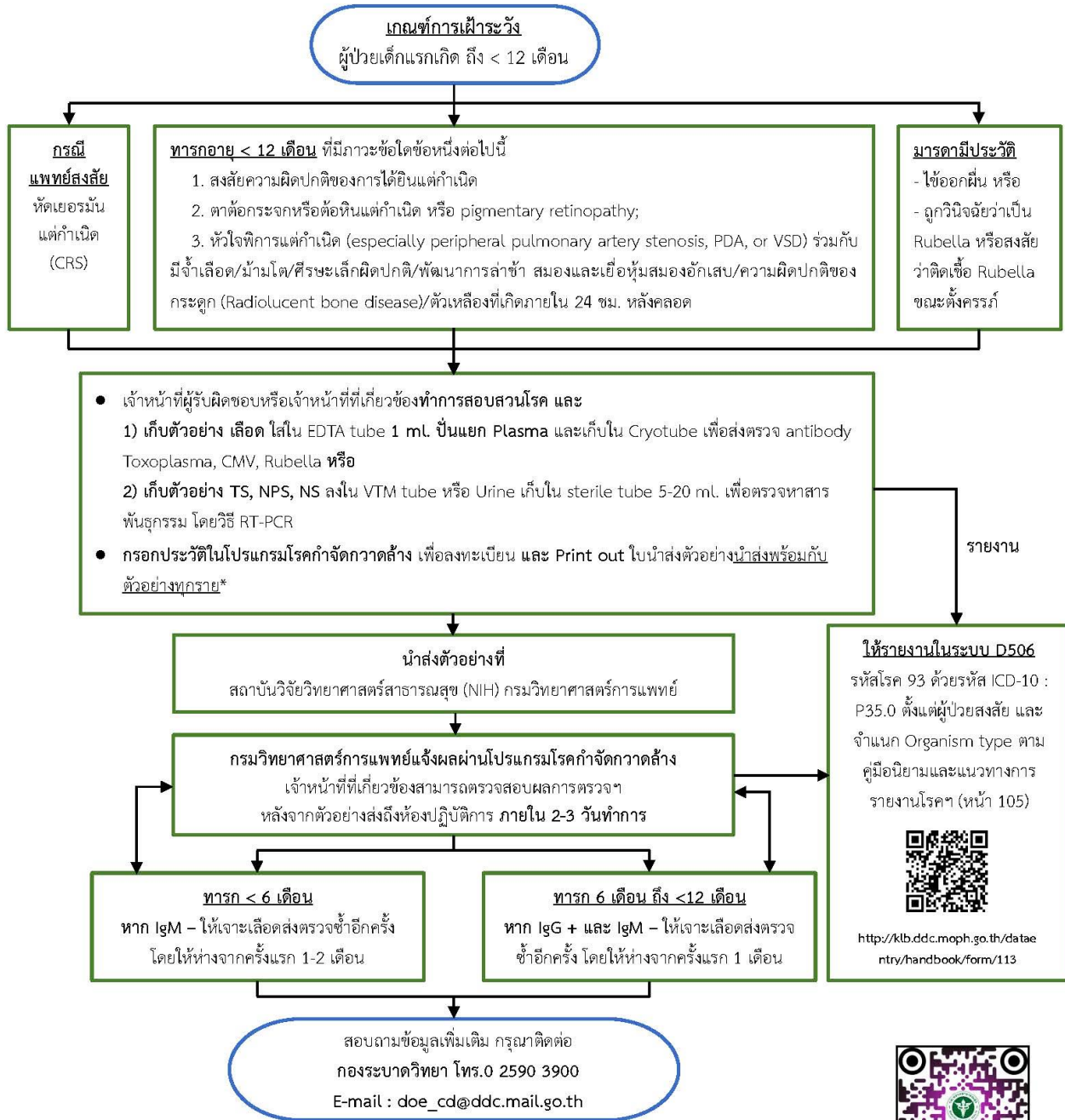
ส่งห้อง Lab:
วันที่เก็บ: วันที่ส่ง: วันที่รับตัวอย่าง:
ผล Measles IgM: วันที่รายงานผล Measles IgM:
ผล Rubella IgM: วันที่รายงานผล Rubella IgM:

เก็บตัวอย่าง Throat/nasal swab

ส่งห้อง Lab: ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ จังหวัดสงขลา
วันที่ส่ง: 28-02-2024 วันที่รับตัวอย่าง: 28-02-2024 วันที่รายงานผล: 02-03-2024
การตรวจ Measles PCR: Yes ผลตรวจ Measles PCR: negative วันที่รายงานผล Measles PCR: 02-03-2024
การตรวจ Rubella PCR: No ผลตรวจ Rubella PCR: วันที่รายงานผล Rubella PCR:
ผล Measles genotype: วันที่รายงานผล Measles genotype:
ผล Rubella genotype: วันที่รายงานผล Rubella genotype:
ชนิดผู้ป่วย: ยืนยันหัดเยอรมัน
ข้อเสนอแนะเพื่อความคุ้มครองโรค:
บันทึกข้อมูลโดย: 001142400 (โรงพยาบาลหนองจิก) ,2024-02-27 11:21:11

แนวทางการเฝ้าระวังเชื้อก่อโรค
โรคหัดเยอรมันแต่กำเนิด (Congenital Rubella Syndrome)
(สำหรับแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ทางห้องปฏิบัติการ)

CRS.

- หมายเหตุ :**
1. ให้เก็บตัวอย่างไว้ในตู้เย็นที่อุณหภูมิ 2-8 °C (ไม่ Freeze) ก่อนนำส่งตัวอย่าง เพื่อให้ได้ผลที่ถูกต้องแม่นยำควรส่งตัวอย่างภายใน 48 ชั่วโมง
 2. *หากโรงพยาบาลไม่ได้กรอกข้อมูลประวัติผู้ป่วยในโปรแกรมโรคกำจัดกวาดล้าง และ Print out ใบนำส่งตัวอย่างนำส่งมาพร้อมกับตัวอย่าง จะทำให้เกิดความล่าช้าในการตรวจวิเคราะห์

โปรแกรมโรคกำจัดกวาดล้าง
<https://apps-doe.moph.go.th/measles/>